

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

UNIVERSITY OF CRAIOVA

DOCTOR HONORIS CAUSA

GEORGE BANU

Universitatea din Craiova
Sala Albastră
21 aprilie 2016, ora 13:00

LAUDATIO

Decernarea titlului Doctor Honoris Causa
Universitatea din Craiova
21 aprilie 2016

*Stimate Doamne Profesor Universitar Doctor George Banu,
Stimate Doamne Rector Cezar Spînu,
Stimați membri ai Senatului Universității din Craiova,
Distinși oaspeți,*

Cea de-a X-a ediție a Festivalului Internațional „Shakespeare”, Craiova, 2016, ne oferă privilegiul de a recunoaște și prin mijloacele tradiționale academice o mare personalitate a teatrului mondial, o personalitate care a reinventat limbajul teatrologiei și a relansat profilul intelectualului dăruit, mereu în căutarea autenticului, a valorii, a sinelui umanității. Pentru extraordinara carieră pedagogică și pentru permanenta cercetare a fenomenului teatral românesc și internațional, Senatul Universității din Craiova, în ședința din 17 martie 2016 a

LAUDATIO

Awarding the title Doctor Honoris Causa
University of Craiova
21 April 2016

*Esteemed Professor George Banu, PhD
Esteemed Rector Cezar Spînu,
Esteemed Members of the University of Craiova Senate,
Distinguished guests,*

The tenth edition of the International Shakespeare Festival, Craiova, 2016, offers us the privilege to acknowledge through traditional academic means as well a great personality of the world theatre, a personality who reinvented the teatrologist language and re-launched the dedicated intellectual profile, always searching for the authentic, the values, the self of the humanity. For the extraordinary teaching career and the constant research of the Romanian and international theatrical phenomenon, the Senate of the University of Craiova, at the meeting held on March

hotărât decernarea înaltului titlu de Doctor Honoris Causa al Universității din Craiova, acestei mari personalități.

Suntem onorați să prezentăm la această ceremonie a unor aspecte ale strălucitei cariere a Domnului George Banu.

Domnul Profesor George Banu a absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică I.L.Caragiale, secția Teatologie-Filmologie, devenind apoi asistent universitar în cadrul aceleiași instituții de învățământ superior. La foarte scurt timp, a primit titlul de Doctor în Estetică al Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică I.L.Caragiale. Din 1974 și până în prezent, Dl. George Banu este Profesor univ. dr. la Universitatea Sorbona (Paris, Franța) și la Universitatea Louvain la Neuve (Belgia). Ales pentru trei mandate succesive Președinte al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru, în prezent Președinte de Onoare, director al celebrei Academii Experimentale de Teatru de la Paris, deținător a trei doctorate în artă și teatru, George

Banu este o personalitate care a dat prestigiu criticului de teatru în lumea artelor, având merite excepționale în cercetarea și pedagogia teatrală. Marele critic și eseist a semnat cărți și filme remarcabile, consacrate marilor figuri ale spectacolului contemporan și aspectelor esențiale ale artei teatralului. Este membru al Academiei Române din 2013 și Doctor Honoris Causa al mai multor universități.

Este de trei ori laureat al criticii franceze pentru cea mai bună carte de teatru și a fost distins cu Premiul UNESCO pentru cel mai bun film documentar despre teatru. Este colaborator, membru sau conducător al unor importante publicații din România și din străinătate, cum ar fi: Secolul 20, Teatrul, Teatrul azi, România literară, Contemporanul, Travail théâtral, Alternatives théâtrales, Art Press, L'Art du Théâtre, El Publico, Etudes théâtrales. Prestigiosul critic și istoric teatral este membru în jurii, moderator de colocvii, seminarii și ateliere la cele mai mari festivaluri din lume.

17th 2016 decided the awarding of the title of Doctor Honoris Causa of the University of Craiova, to this great personality. We are honored to present at this ceremony some aspects of the brilliant career of Mr. George Banu.

Professor George Banu graduated from the Theatre and Film Art Institute I.L.Caragiale, Department of Theatre-Film Studies, then became junior lecturer at the same institution of higher education. Very soon, he received a PhD in aesthetics at the I.L. Caragiale Institute of Theatre and Cinema. From 1974 until the present, Mr. George Banu has been a Professor at the Sorbonne University (Paris, France) and at the University of Louvain la Neuve (Belgium). Elected for three consecutive terms President of the International Association of Theatre Critics, currently Honorary President, director of the famous Experimental Theatre Academy in Paris, holder of three PhDs in art and theater, George Banu is a personality who gave prestige to the theater critic in the world of arts, having excep-

tional merits in theater pedagogy and research. The great critic and essayist signed remarkable books and movies dedicated to the great figures of contemporary performances and to the essential aspects of the art of theater. He is a member of the Romanian Academy since 2013 and Doctor Honoris Causa of several universities.

He is three times winner of the French critics for the best theater book and was awarded the UNESCO Prize for best documentary about the theater. He is a collaborator, member or leader of some important publications in Romania and abroad, such as Secolul 20, Teatrul, Teatrul azi, România literară, Contemporanul, Travail théâtral, Alternatives théâtrales, Art Press, L'Art du Théâtre, El Publico, Etudes théâtrales. The prestigious theatrical critic and historian is a jury member, moderator of colloquies, seminars and workshops at the biggest festivals in the world. Holder of numerous national and international distinctions for his work, George Banu gave glamour to the Romanian school of Theatre Studies.

Deținător a numeroase distincții naționale și internaționale pentru activitatea sa, George Banu a dat strălucire școlii românești de teatrologie.

El a primit Premiul Criticii Franceze în 1981 pentru cartea Bertolt Brecht și Orientul (Ed. Aubier), în 1984 pentru Teatrul, ieșiri de salvare (Ed. Aubier), iar în 1989 pentru Roșu și aur (Ed. Flammarion). I s-a decernat Premiul UNESCO pentru documentarele teatrale Cehov sau martorul imparțial și Shakespeare sau regi în furtună. A primit, în Franța, Ordinul Artelor și Literelor, Ordinul Meritul Național, precum și Les Palmes Académiques.

Cărțile Domnului George Banu au fost publicate la edituri prestigioase ca Ed. Gallimard, Ed. Flammarion. Printre ele se numără Arta teatrului scrisă în colaborare cu Mihaela Tonitza-lordache (Ed. Meridiane, Ed. Nemira), Actorul pe calea fără de urmă (Ed. Gallimard/ Ed. Fundației Culturale Române), Peter Brook sau regizorul și cercul (Ed. Flammarion), Teatrul sau clipa împlini-

tă, (Ed. de l'Herne), Exerciții de acompaniament, de la Antoaine Vitez la Sarah Bernhardt, (Ed. L'Entretemps), Ultimul sfert de secol teatral (Ed. Paralela 45), Peter Brook, teatrul formelor simple (Ed. Polirom/ UNITEXT), Scena supravegheată. De la Shakespeare la Genet (Ed. Polirom/ UNITEXT) etc.

Marele regizor Peter Brook spune despre George Banu: „Este unul dintre teoreticienii cei mai fini și atenți la realitatea fenomenului teatral”, iar Grotowski susține că „Opera lui George Banu s-a impus ca una dintre cele mai puternice pe planul cercetării teatrale”.

Universitatea din Craiova este onorată să-și arate admirația și să recunoască meritele acestui intelectual care a marcat cultura universală și universitară, nu doar teatrologică, să recunoască parcursul etic și exemplar al lui George Banu și să-i confere titlul de Doctor Honoris Causa al universității noastre.

Vivat! Crescat! Floreat!

He received the French Critics Award in 1981 for his book Bertolt Brecht and the East (Aubier Publishing House) in 1984 for Theatre, Safety Exits (Aubier Publishing House) and in 1989 for Red and Gold (Flammarion Publishing House). He was awarded the UNESCO Prize for theatre documentaries Chekhov or the Impartial Witness and Shakespeare or Kings in the Storm. He received the French Order of Arts and Letters, the National Merit Order and Les Palmes Académiques. Mr. George Banu's books have been published in prestigious publishing houses like Gallimard Publishing House, Flammarion Publishing House. Among them are Theatre Art written in collaboration with Mihaela Tonitza-lordache (Meridiane Publishing House, Nemira Publishing House) The Actor on the Path without Trace (Gallimard Publishing House/Romanian Cultural Foundation), Peter Brook or the Director and the Circle (Flammarion Publishing House), The Theater or the Fulfilling Moment, (de l'Herne Publishing House) Exercises of Accompa-

niment, from Antoaine Vitez to Sarah Bernhardt, (L'Entretemps Publishing House) Last Quarter Century Theater (Paralela 45 Publishing House) Peter Brook, the Theater of Simple Forms (Ed. Polirom Publishing House/ UNITEXT), Supervised Stage. From Shakespeare to Genet (Polirom Publishing House/UNITEXT) etc.

The great director Peter Brook says about George Banu: “He is one of the finest and the most attentive theoreticians to the reality of the theatrical phenomenon” and Grotowski argues that “the work of George Banu has established itself as one of the strongest in terms of theater research.”

The University of Craiova is proud to show admiration and to recognize the value of this intellectual who marked the universal and university culture, not just teatrological, to acknowledge the ethical and exemplary route of George Banu and to confer the title of Doctor Honoris Causa of our university.

Vivat! Crescat! Floreat!

Curriculum vitae GEORGE BANU

(n. 22 iunie 1943, București)

Publicații

Éditions Flammarion și Aubier

Le théâtre, sorties de secours (Teatrul, ieșiri de ajutor) 1984, Premiul pentru cea mai bună carte de teatru din Franța

Le rouge et or, une poétique de la scène à l'italienne (Roșu și aur, o poetică a scenei à l'italienne) 1989, Premiul pentru cea mai bună carte de teatru din Franța

Éditions Gallimard

Antoine Vitez - Le théâtre des idées (Teatrul ideilor), Antologie, 1989

L'acteur qui ne revient pas (Actorul pe calea fără de întoarcere), coll. Essais, 1993, Premiul Fundației culturale japoneze

Shakespeare, le monde est une scène (Shakespeare, lumea e o

scenă), coll. Pratique de la scène, 2009

Les voyages du comédien, une poétique de l'acteur moderne (Călătoriile actorului, o poetică a actorului modern), 2012

Éditions du Seuil

Peter Brook, vers un théâtre premier (Peter Brook, pe calea unui teatru originar), coll. Points, 2005

Éditions Actes Sud

Mémoires du théâtre (Memoriile teatrului), coll. le Temps du théâtre, Premiul pentru cea mai bună carte, 1982

Notre théâtre, la Cerisaie (Teatrul nostru, *Livada cu vișini*), 1999

La scène surveillée (Scena supravegheată), 2006

Miniatures théoriques (Miniaturi teoretice), 2009

Curriculum vitae GEORGE BANU

(Born 22 June 1943, Bucharest)

Publications

Éditions Flammarion și Aubier

The Theatre, Safety exit 1984, The prize for the best theatre book in France

Red and Gold, A Poetics of the Stage À L'italienne 1989, The prize for the best theatre book in France

Éditions Gallimard

The Theatre of Ideas, Anthology, 1989

The Actor on the Non-Return Path, coll. Essais, 1993, The prize of the Japanese Cultural Foundation
Shakespeare, A Secret World, coll. Pratique de la scène,

2009

The Voyages of the Actor, A Poetics of the Modern Actor, 2012

Éditions du Seuil

Peter Brook, On the Way of the Native Theatre, coll. Points, 2005

Éditions Actes Sud

The Theatre Memoirs, coll. le Temps du théâtre, The prize for the best book, 1982

Our Theatre, The Sour Cherry Trees Orchard, 1999

The Supervised Stage, 2006
Theoretical Miniatures, 2009

Éditions de l'Herne

Le théâtre ou l'instant habité (Teatrul sau clipa împlinită) 1993
Responsable du *Cahier de l'Herne Théâtre, opéra, une mémoire imaginaire* (1989)
co - responsable du *Cahier de l'Herne Mircea Eliade*

Éditions Adam Biro

Le rideau ou la fêlure du monde (Cortina sau fisura lumii) 1998
L'homme de dos (Spatele omului), 2000
Nocturnes (Nocturne) 2002

Éditions Solitaires intempestifs

L'Oubli (Uitarea) 2002 - text pus în scenă de Mihai Măniuțiu
Le Repos (Odihna) 2005 - text pus în scenă de Mihai Măniuțiu

Éditions de l'Entretemps

Exercices d'accompagnement (Exerciții de acompaniament), 2002

Éditions Caisse des monuments historiques

Sarah Bernhardt, les statues de l'éphémère (Sarah Bernhardt, statui efemere), Premiul Fundației europene de fotografie

Responsabil de volume colective

Éditions Théâtrales

Les Cités du théâtre d'Art (Capitalele teatrului de arta) 1996

Éditions Actes Sud

Tadeusz Kantor, l'artiste à la fin du XXème siècle (Tadeusz Kantor, artistul la sfârșitul secolului XX)
Ryszard Cieslak, l'acteur emblème des années 60 (Ryszard Cieslak, actorul - emblemă al anilor '60)
Les répétitions (Repetițiile)

Éditions CNRS (Centrul Național de Cercetări Științifice)

Peter Brook, les Voies de la création théâtrale, vol XIII

Éditions de l'Entretemps

L'enfant qui meurt (Moartea copilului), 2010
Alternatives théâtrales / Paris - Bruxelles
Le théâtre testamentaire (Teatrul testamentar)
Le théâtre de la nature (Teatrul naturii)
La scénographie française (Scenografia franceză)
Débuter (Debutul)
Antoine Vitez et la fièvre des idées (Antoine Vitez și febra ideilor)

Éditions de l'Herne

Le théâtre ou l'instant habité (*The Theatre or the Fulfilled Moment*) 1993
Responsable du *Cahier de l'Herne Théâtre, opéra, une mémoire imaginaire* (1989)
co - responsable du *Cahier de l'Herne Mircea Eliade*

Éditions Adam Biro

Le rideau ou la fêlure du monde (*The curtain or the World Fissure*) 1998
L'homme de dos (*The Back of the Man*), 2000
Nocturnes (Nocturne) 2002

Éditions Solitaires intempestifs

L'Oubli (Uitarea) 2002 - text staged by Mihai Măniuțiu
Le Repos (Odihna) 2005 - text staged by Mihai Măniuțiu

Éditions de l'Entretemps

Exercices d'accompagnement (*Accompaniment Exercises*), 2002

Éditions Caisse des monuments historiques

Sarah Bernhardt, les statues de l'éphémère (Sarah Bernhardt, *Ephemeral Statues*), The prize of the European Photography Foundation

Responsible for collective volumes

Éditions Théâtrales

Les Cités du théâtre d'Art (*The Capitals of the Art Theatre*) 1996

Éditions Actes Sud

Tadeusz Kantor, l'artiste à la fin du XXème siècle (*Tadeusz Kantor, The Artist at the End of the 20th Century*)
Ryszard Cieslak, l'acteur emblème des années 60 (*Ryszard Cieslak, the Actor - Emblem the 60s of*)
Les répétitions (*Repetitions*)

Éditions CNRS (The National Centre of Scientific Research)

Peter Brook, les Voies de la création théâtrale, vol XIII

Éditions de l'Entretemps

L'enfant qui meurt (*The Death of the Child*), 2010
Alternatives théâtrales / Paris - Brussels
Le théâtre testamentaire (*Testamentary Theatre*)
Le théâtre de la nature (*Nature Theatre*)
La scénographie française (*French Scenography*)
Débuter (*The Debut*)
Antoine Vitez et la fièvre des idées (*Antoine Vitez and the*

L'Est désorienté (Estul dezorientat)

La Scène polonaise (Scena poloneză)

La scène roumaine, les enjeux de la liberté (Scena română, încercările libertății)

Le metteur en scène et son acteur, les liaisons singulières (Regizorul și actorul său, legături speciale)

Les penseurs de l'enseignement (Gânditorii învățământului)

Les frontières liquides (Frontierele lichide)

Le corps travesti (Corpul travestit)

Les numéros spéciaux pour le festival d'Avignon (Numerele speciale pentru festivalul din Avignon)

Etudes théâtrales - Universitatea Catolică din Louvain
Antoine Vitez, le regard des jeunes (Antoine Vitez, privirea tinerilor)

La tragédie grecque, défi de la scène contemporaine (Tragedia greacă, pariu al scenei contemporane)

Surveiller (A supraveghea)

Art Press

Le théâtre, art du passé, art du présent, numéro spécial (Teatrul, artă a trecutului, artă a prezentului)

Lucrări în colaborare cu un artist:

Actes Sud

Peter Brook, *Avec Shakespeare* (Cu Shakespeare)

Peter Brook, *Avec Grotowski* (Cu Grotowski)

Patrice Chéreau, *J'y arriverai un jour* (O sa reușesc, cândva)

Luc Bondy, *La fête de l'instant* (Sărbătoarea clipei)

Éditions du Regard

K.M.Grüber - „Teatrul trebuie să se supună la proba lacrimilor”

Cărțile evocate au fost traduse în italiană, spaniolă, română, germană, rusă, slovacă.

Cariera universitară

Profesor emerit titular, clasa excepțională, studii teatrale, La Sorbonne - Paris III

Profesor emerit Universitatea Catolică din Louvain - Belgia

Invitat pentru a preda la Universitățile din San Diego - California, UQAM - Montréal,

Sapienza - Roma, DAMS - Bologna, Universitatea din Florența etc.

Ideas Fever)

L'Est désorienté (*The disoriented East*)

La Scène polonaise (*The Polish Stage*)

La scène roumaine, les enjeux de la liberté (*The Romanian Stage, Liberty Attempts*)

Le metteur en scène et son acteur, les liaisons singulières (*The Director and His Actor, Special Bonds*)

Les penseurs de l'enseignement (*Teaching Thinker*)

Les frontières liquides (*Liquid Frontiers*)

Le corps travesti (*The Disguised Body*)

Les numéros spéciaux pour le festival d'Avignon (*Special Numbers for the Festival of Avignon*)

Etudes théâtrales - The Catholic University of Louvain
Antoine Vitez, le regard des jeunes (*Antoine Vitez, The Sight of the Young*)

La tragédie grecque, défi de la scène contemporaine (*The Greek Tragedy, Bet of the Contemporary Stage*)
Surveiller (*Supervising*)

Art Press

Le théâtre, art du passé, art du présent, numéro spécial (*The Theatre, Art of the Past, Art of the Present*)

Papers in collaboration with an artist:

Actes Sud

Peter Brook, *Avec Shakespeare* (*With Shakespeare*)

Peter Brook, *Avec Grotowski* (*With Grotowski*)

Patrice Chéreau, *J'y arriverai un jour* (*I Will Succeed, Some Day*)

Luc Bondy, *La fête de l'instant* (*The Feast of the Moment*)

Éditions du Regard

K.M.Grüber - “The Theatre Must Obey the Tears Trial”

The mentioned books have been translated into Italian, Spanish, Romanian, German, Russian, Slovakian.

University Career

Professor Emeritus tenured, exceptional class, theater studies, La Sorbonne - Paris III

Professor Emeritus The Catholic University of Louvain - Belgium

Invited to teach at the Universities of San Diego - California, UQAM - Montréal,

Sapienza - Roma, DAMS - Bologna, University of Florence etc.

Titluri universitare franceze:

Doctorat:
Oriental și reînnoirea utopică a teatrului
Director Bernard Dort,
Susținere 4 aprilie, 1978,
Sorbonne
Mențiune Foarte bine

Doctorat de stat (cel mai înalt grad):
Recursul la memorie în practicile scenice moderne,
Coordonator Bernard Dort
susținere 25 septembrie 1987
Mențiune Foarte bine la unanimitate

Doctorat în estetică al
Universității din București:
Modurile de comunicare teatrală în secolul XX
Susținere 17 noiembrie 1973

Titluri onorifice

Doctor honoris causa al
Universității de Arte din Iași, al
Academiei Naționale de Teatru și Film din București, al Facultății de Teatru din Tîrgu Mureș și al Facultății de Teatru din Salonic
Cetașean de onoare al orașelor Sao Paolo, Milano, Montevideo
Membru de onoare al Academiei Române

Funcții culturale

Membru al comitetului de redacție a celebrei reviste *Travail théâtral*

Secretar general și apoi Președinte al Asociației Internaționale de Critici (trei mandate) Actual Președinte de onoare al Asociației.
Redactor-șef al revistei Teatrului Național Chaillot, *Arta teatrului* (1981 - 1988)
Director artistic al Academiei Experimentale a Teatrelor (1989 - 2000)
Reponsabil al colecției *Le temps du théâtre*, la Editura Actes Sud
Co - redactor en chef al revistei *Alternatives théâtrales*
Președinte al Premiului Europa pentru teatru
Secretar general al Uniunii Teatrelor Europene

Distincții

Meritul Național Francez, ofițer
Palmele academice, ofițer
Serviciul credincios, ofițer
Meritul cultural polonez
Premiul pentru cea mai bună carte de teatru din Franța (de trei ori)
Premiul UNITER pentru întreaga activitate
Premiul Festivalului Shakespeare pentru lucrarea *Shakespeare, lumea e un teatru*
Premiul UNESCO pentru cel mai bun film documentar de teatru *Cehov, martorul impartial*.
Premiul *Observator cultural Opera omnia*
Marele Premiu al Academiei Franceze

French University Titles:

PhD:
The East and the Utopic Renewal of the Theatre
Director Bernard Dort,
Defence 4 April, 1978, Sorbonne
Mention Very Good

State Doctorate (the highest rank):
Recourse to memory in modern stage practices
Coordinator Bernard Dort
Defence 25 September 1987
Mentions Very Good unanimously

PhD in aesthetics of the University of Bucharest:
The Ways of Theatre Communications in 20th Century
Defence 17 November 1973

Honorary Titles

Doctor honoris causa of the Arts University of Iași, of the National Theatre and Film Academy of Bucharest, of the Theatre Faculty of Tîrgu Mureș and of the Theatre Faculty of Thessaloniki
Honorary Citizen of the cities Sao Paolo, Milano, Montevideo
Honorary member of the Romanian Academy

Cultural Positions

Member of the of the editorial board of the famous magazine *Travail théâtral*

General Secretary and then President of the International Critics Association (three warrants)
Current Honorary President of the Association.
Editor in chief of the magazine Chaillot National Theatres, *Theatre Art* (1981 - 1988)
Artistic Director of the Experimental Theatre Academy (1989 - 2000)
Responsible of the collection *Le temps du théâtre*, at the Actes Sud Publishing House
Co - editor in chief of the magazine *Alternatives théâtrales*
President of the European Prize for the theatre
General Secretary of the European Theaters Union

Distinctions

The French National Merit, officer
Academic Palms, officer
Faithful service, officer
Polish Cultural Merit
The Prize for the best theatre book in France (three times)
The UNITER prize for the entire activity
The prize of the Shakespeare Festival for the paper *Shakespeare, The World is a Theatre*
The UNESCO prize for the best theatre documentary film *Chekov, The Impartial Witness*.
The prize *Cultural Observer Opera omnia*
The Great Prize of the French Academy

RECONCILIAREA TARDIVĂ CU PEDAGOGIA

A adopta o postură înseamnă a face o alegere, dar ea nu e imperativ definitivă, o putem modifica, corectea, adapta vârstei sau altei condiții. Acum îmi corectez vechea reticență față de exercițiul pedagogic, mai ales în teatru.

Am scris demult o mărturie: de ce nu am devenit profesor? Motivațiile merită reamintite, chiar dacă azi ele sunt revizuite. Nu e vorba de o contestare a mărturiei de atunci, ci de o relativizare a ei, de o adaptare la unele revelații trăite recent. Evocam atunci o frază teribilă din unchiul Vania, care definește impasul unui profesor, acela al lui Serebriakov despre care el spune ca: „a pre-dat lucruri pe care

colegii săi le știu, iar pe oamenii simpli nu îi interesează”. Acest diagnostic nemilos mi s-a încrustat în minte încă din tinerețe, când deja fiind asistent, o prietenă, la colț de stradă, mi-a citat fraza unchiului Vania. Cum să nu eșuez într-o asemenea postură? Cum să accept statutul de profesor fără a cultiva iluzii despre mine sau a dispensa „adevăruri inutile”, știute ori nenecesare. Teama de Serebriakov mi-a servit de ghid! Dar unchiul Vania, azi, mi se pare a fi prea intransigent cu acest bătrîn profesor vanitos, refugiat la vârsta pensiei într-o proprietate îndepărtată. Serebriakov proiectează astfel ipoteza unei alte vieți, a unei com-

BELATED RECONCILIATION WITH PEDAGOGY

Adopting a posture means making a choice, but it is not mandatory final, we can modify, correct, and adjust to the age or other conditions. Now I am correcting my old teaching reluctance to the pedagogical exercise, especially in the theatre.

A while back I wrote a testimony: why did I not become teacher? The motivations are worth mentioning, even if today they are reviewed. It is not a challenge of testimony of that time, but a relativity of it, an adaptation to some more recently experienced revelations. Then I evoked a terrible sentence from uncle Vanya, which defines the deadlock a teacher that of

Serebriakov of whom he says that “taught things that his colleagues know and ordinary people do not care about.” This ruthless diagnosis has been embedded in my mind since my youth, when already an assistant, a friend, at the corner of a street, quoted Uncle Vanya’s sentence. How not to fail in such a position? How to accept the teacher status without cultivating illusions about myself or dispensing “useless facts”, known or unnecessary. The fear of Serebriakov served me as a guide! But Uncle Vanya, today, seems to me to be too intransigent with this vain old teacher, a refugee at the age of retiring in

pensații capabile să atenueze, departe de universitate, panica produsă de întreruperea acestei vanități de care s-a servit o viață: învățămîntul. Eșecul îi va fi complet, căci contra lui se va revolta familia perturbată în tabieturile sale leneșe, în rutina cotidianului și va sfîrși prin a-l expulza. Nu e loc pentru profesor în spațiul insular ce-și protejează izolarea. Serebriakov e un străin și sfîrșește maziilit. Aceasta-i soarta profesorului nerespectat. Cum să evit o asemenea eliminare? Iată-mi cealaltă întrebare. În sfîrșit, o ultimă enigmă. Serebriakov își are ca parteneră de viață o „sirenă”, pe splendida Elena Andreevna, un personaj antonionian, care nu-și explica nici ea atracția pentru „profesor” și care, la rîndul ei, seduce pe Vania ca și pe Astrov.

Iubire ce destabilizează prietenii... iubire tulburătoare și devastatoare. Și, m-am întrebat, Elena n-a fost oare captivată de prestigiul „universitar” al lui Serebriakov? Cuplul lor nu e rezultatul acestei relații frecvente în viața universitară între profesor și studentă: profesorul e asimilat unui personaj dezirabil în numele prestigiului care se află la originea unor înșelătoare impulsuri erotice din partea tinerelor studente. Profesor, niciodată n-am cedat acestei vanități frecvente la atîția colegi. Din orgoliu, am refuzat sau am rămas surd la relațiile ivite din atracția pentru ce reprezentam ca rol „universitar”. Ele au fost numeroase, dar am rezistat. Mă temeam, și în acest domeniu, să devin un Serebriakov. Nu e ușor să fii profe-

sor. Nu m-am asimilat niciodată integral cu funcția și ceea ce comportă ea ca autoritate, adevărată sau iluzorie. Riscul acesta l-am intuit și m-am obstinat în efortul de a nu-i cădea în cursă. Dar cum să eviți și celălalt pericol, acela al „familiarității” abuzive, al camaraderiei demagogice? A fi profesor înseamnă și a asuma statutul provizoriu al unui „tată de substituție”. Nu m-am distribuit în acest rol, dar, a posteriori, aflu, de ici de colo, că l-am jucat just. O frază esențială a lui Oscar Wilde m-a tulburat cu atît cu cît, descoperind-o, într-un prim moment, i-am admis integral justețea: „nimic din ce e esențial nu poate fi predat”, spunea Wilde. Fraza încă și mai pertinentă în ce privește spectacolul de teatru al cărui exercițiu, nesigur și

a remote property. Serebriakov projects the hypothesis of another life, a compensation capable of mitigating, far from the university, the panic caused by the interruption of this vanity of which served him a lifetime: education. His failure will be complete, as his family will revolt against him disrupted of their lazy habits, in the daily routine and will end by expelling him. There is no place for the teacher in the insular space which protects its isolation. Serebriakov is a foreigner and ends up deposed. That is the fate of the not respected teacher. How to avoid such a removal? Here is my other question. Finally, one last riddle. Serebriakov has a his life partner is a “mermaid”, the beautiful Elena Andreevna, an Antonionian a character

that does not explain herself the attraction for “the teacher” and that, in turn, seduces both Vanya as Astrov. Love which destabilizing friendships ... disturbing and devastating love. And I wondered, was not Elena really captivated by Serebriakov’s “university” prestige? Their couple is not the result of this frequent relationship in the university life between a teacher and a student: the teacher is assimilated to a desirable character on behalf of the prestige that is the root of deceptive erotic impulses from young students. Professor, I never yielded to this vanity common to so many colleagues. Out of pride, I declined or stayed deaf to relationships arising from the appeal of what I represented as an “academic” role. They were numerous, but I resisted. I was afraid,

in this area as well to become a Serebriakov. It is not easy being a teacher. I did never fully assimilate myself with the position and what authority it performs, real or illusory. I intuited that risk and I was obstinate in an effort not to fall into the trap. But how to avoid the other danger, that of abusive “familiarity” of demagogic camaraderie? Being a teacher means to assume the temporary status of a “substitute father.” I did not cast myself in this role, but a posteriori, I find, here and there, that I played it justly. A key phrase of Oscar Wilde troubled me even more as discovering it, in a first moment, I fully admitted its justice: “anything that is essential cannot be taught,” said Wilde. The phrase even more pertinent in the

efemer, încercam să-l sezisez în funcție de creatorii pe care-i admiram și să-l transmit studenților pe care-i iubeam. Cum să nu fi decepționat, căci trăiam sentimentul că esențialul, evident, îmi scăpa, că nu putea fi corect comunicat. Și cu frustrarea formulată de Wilde m-am confruntat constant. Pînă în ziua în care mi-a apărut răspunsul ce mi-a servit de remediu și în care m-am recunoscut. Wilde, am înțeles, se referea la cunoștințe, dar nu ele sunt, pînă la urmă, esențiale, ci altceva, ceva ce se poate totuși transmite: o conduită umană. Dăruim studenților nu ce știm, ci le oferim ceea ce credem pentru noi înșine că e necesar pentru viață. În artă aceasta-i necesar. Esențial. O asemenea convingere m-a reconciliat cu practica universitară. Eu le-am arătat, îmi

mărturisesc azi foști studenți, un mod de a se situa față de teatru. Față de universitate. O angajare personală și nu o securizare impersonală. Am predat „la persoana întâia”. Nu am ales, ci am optat pentru l'entre-deux, universitatea și teatru. Am fost un fel de mesager, un Arlechino slugă la doi stapîni, dar adesea plin de frustrare, de îndoială, neaparținînd total niciunuia dintre domenii. Un hibrid, un personaj impur, dar nicicum un impostor. Și, poate, originalitatea poziției mele de aici a provenit. Din teama, pe de o parte, de a nu furniza cunoștințe abstracte, iar, pe de altă parte, din aceea de a nu mă satisface doar cu datele concretului. Eu mi-am hrănit învățămîntul din teatru pe care l-am văzut și din discuțiile cu artiștii pe

care i-am cunoscut, dar, totodată, eu am privit teatrul și din perspectiva istoriei imediate, a ierahiilor indispensabile, a organizării unui peisaj. De aceea am fost un profesor implicat. De aceea m-am îndoit de condiția profesorului strict universitar. Dar nici nu m-am instituit în creator improvizat. Am trăit cu această îndoială. Ea mă constituie. Ea e adevărul posturii mele. Am obținut cele mai înalte grade pedagogice, dar, cum spune unchiul Sorin din Pescărușul, „asta nu am vrut” - căci, ca și el, am fost atras de arta la care nu aveam acces, de mărturisirea prin ea, care îmi era interzisă. Aceasta nu m-a împiedicat, însă, să mă dăruiesc pedagogiei, studenților, cu sentimentul secret al „neîmplinirii” niciodată explicit exprimat. Poate

theater show whose exercise, uncertain and ephemeral, I was trying to observe by creators whom I admired and to send him/her to the students I loved. How not to be disappointed, because I was living the feeling that the essential obviously eluded me, it could not be properly communicated. And the frustration brought by Wilde I faced constantly. Until the day it appeared to me the answer that served as remedy and that I recognized myself into. Wilde, I understand, was referring to knowledge, but it is not ultimately essential, but something else, something you can still transmit: a human conduct. We give students not what we know, but we offer what we think for ourselves that it is necessary for life. In art this is necessary. Essential.

Such a conviction reconciled me with university practice. I showed them, today I confess my former students, a way to situate themselves compared to the theater. Compared to the university. A personal commitment and not an impersonal security. I taught in “first person.” I did not choose, but I chose l'entre-deux, the university and the theater. I was kind of messenger, a Harlequin servant of two masters, but often full of frustration, doubt, not belonging completely to any of the fields. A hybrid, an impure character, but not an impostor. And maybe the originality of my position came from here. From fear on the one hand, not to provide abstract knowledge and on the other hand, the need not only satisfy me with concrete data. I fed my educa-

tion in theater that I saw and discussions with artists that I had met, but also that I looked at the theater from the immediate historical perspective, the indispensable hierarchies to organize a landscape. Therefore I was an involved teacher. Therefore I doubted the strictly academic professor condition. But neither did I set up as a makeshift creator. I lived with this doubt. It is in me. It is the truth of my posture. I have obtained the highest teaching, but as uncle Sorin in Pescărușul said “I did not this” - because, like him, I was attracted to art that had no access to, of the confession through it that it was forbidden to me. This did not prevent me, however, to give myself to pedagogy, to the students with the secret feeling of

că ei au perceput această întristare și că ea face parte din acel „esențial” pe care, ca profesor, l-am transmis. Să nu uiți concretul artei atunci când, la universitate, vorbești despre artă, aceasta mi-a servit de imperativ pedagogic. Am încercat să nu mă alimentez doar din laboratorul cu informații conservate și, de aceea, am continuat să scriu, să voiajiez, să explorez teatrul de oriunde, căci învățămîntul de teatru, mai mult ca oricare altul, corespunde acestui precept: „predau ceea ce caut”. Nu ceea ce am moștenit. Cîtă nostalgie, cîtă tacită amnistie cu propriile-mi dorințe a însemnat această practică pedagogică de ani de zile. Și totuși „sfîșiat” între două, am rezistat și am sfîrșit prin a ocupa o poziție ine-

dită, diferită, mobilă... pe fond de eterna „neîmplinire”. Nu am vrut să fiu profesor și n-am încetat să încerc să nu devin profesor! Fantoma lui Serbriakov m-a urmărit. Azi, cu emoție, se produce reconcilierea cu învățămîntul, căci acum descopăr că reușita unei asemenea activități se măsoară pe termen lung, și ecoul prelungește ce-l sucita e, de fapt, recompensa în sfîrșit primită. Când predam, nimeni nu mi-a spus un cuvînt de mulțumire! Am avut dialoguri și colaborări cu studenți, unele au durat îndelung, altele au expirat din clipa în care au crezut că nu le mai sunt necesar. Exemplele sunt numeroase... dar nu le bănuiam consecințele. În schimb, azi, în săli de teatru sau de conferințe, numeroși sunt cei care se aproprie de mine pentru a-mi

mărturisi că mi-au fost studenți, că au iubit anumite cursuri, că au apreciat modul meu de a fi intransigent fără a fi drastic, felul de a fi afectuos, dar nicicum abuziv intim... toate aceste cuvinte mă reconciliază cu vechea mea insatisfacție de a mă fi consacrat pedagogiei și corectează iluziile clipei produse de satisfacția apariției unui articol sau a unei cărți. Învățămîntul ne invită la așteptarea recompensei în timp, iată darul pe care acești tineri de altădată o oferă vîrstnicului profesor ce sunt. Acum cîțiva ani, la capătul unei conferințe făcută la Universitatea din Avignon, un bunic s-a apropiat de mine și mi-a transmis surîzînd ce i-a spus nepoata de nouă ani ce-l însoțea: „Cînd voi fi la facultate, un profesor ca el aș

“lack of accomplishment” never explicitly expressed. Perhaps they perceived this sorrow and that it is part of the “essential” that as a teacher I transmitted. Do not forget the concrete art when, at the university, you talk about art, this served me the pedagogical imperative. I tried not to refuel only in the preserved information laboratory and therefore, I continued to write, to travel, to explore the theater anywhere, for theater education, more than any other, corresponds to this precept: “I teach what I’m looking for.” Not what I have inherited. How much nostalgia, how much tacit amnesty with my own desires meant this teaching practice for years. And yet “torn” between the two, I resisted and I ended up occupying

a unique position, different, mobile ... on the background of the eternal “incompleteness”. I never wanted to be a teacher and I never stopped trying not to become a teacher! The ghost of Serbriakov haunted me. Today, with emotion, reconciliation occurs with education, for now I discover that the success of such activities is measured in the long term and the prolonged echo that is twisted, actually, the finally received reward. When I was teaching, no one said a word of thanks! I had dialogues and collaborations with students, some lasted long, and others expired from the moment they thought I was no longer needed. Examples are numerous ... but we do not suspect the consequences. Instead, today, in the-

aters or conference, many are those who approach me to me confess that they had been my students, they loved certain classes, they appreciated my way of being intransigent without being drastic, way of being affectionate, but not abusively intimate ... all these words reconcile my old dissatisfaction of being devoted to pedagogy and corrects the illusions of the moment of satisfaction produced by the publication of an article or book. Education invites us to await the reward in time, here is the gift that these former young people give to the elderly teacher that I am. A few years ago, at the end of a conference held at the University of Avignon, a grandfather approached me and told me smiling what his nine-year-old

vrea să am!". Elogiu fără de seamăn pe care mi l-am amintit când, acum câteva zile, după evenimentul Cioran de la Centrul Cultural din Paris, un tânăr student român mi s-a adresat direct: „Domnul Banu, spuneți-mi unde aș putea veni pentru a vă urmări cursurile!". O fetiță franceză și un debutant român, prin apelurile lor, îmi comunicau dorințe similare pe care le-am asimilat cu un apel la iubire formulat în direcția unui universitar sceptic ca mine. Dar și eu, la rîndul meu, m-am gîndit la tineri căci am scris cartea consacrată lui Peter Brook pentru a-i povesti legenda marelui regizor unei studente care avea doi ani când eu, de abia ajuns la Paris, îi vedeam primul spectacol la Bouffes du Nord, Timon din

Atena. Reconciliera tardivă cu pedagogia nu e simptomul unei nostalgii legată de „tinerețea" de altădată, cea a mea și a studenților de atunci. Nu, e consecința unei descoperiri și a unei împliniri tardive: a fi profesor înseamnă a te înscrie în timp. Și azi, în epoca accelerării, aceasta e un lucru prețios. Acum mă nutresc cu un sfat al lui Seneca, a cărei pertinență mă seduce: „Cînd ești vîrstnic nu trebuie să renunți la plăceri, ci doar să le schimbi". Deci cum să integrezi timpul trăit și consecințele lui în timpul ce-ți rămîne? Deci cum să te părăsești fără a înceta să trăiești? Te poți reconcilia cu trecutul cum am făcut-o eu recent, dar fără a încerca să-l conservi și a continua să-l exersezi.

Cum să mori pentru a continua să exiști liber de complexe și regrete. Cu luciditate și acceptare. Îmi pregătisem un discurs despre ce consider a fi tripla identitate a României recunoscută în Caragiale, Brâncuși și Cioran. O identitate de recunoaștere la Caragiale, o identitate de asumare la Brâncuși și, în sfîrșit, una de ruptură la Cioran. Mi-am zis, însă, că scrisesem un eseu care nu-și avea locul aici, și am preferat, în ultima clipă, să vă propun această reflecție autobiografică despre relația între teatru și universitate din partea cuiva care a încercat să le asocieze și care, acum, din inimă, vă mulțumește pentru titlul acordat.

George Banu

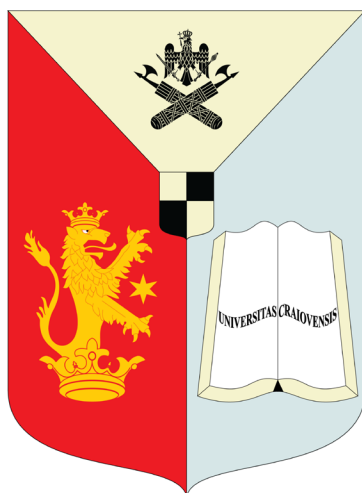
granddaughter who accompanied him had said to him: "When I am in college, I wish will have a teacher like him." Praise beyond compare which I was reminded when, a few days ago, after the event at the Cioran Cultural Center in Paris, a young Romanian student addressed me directly: "Mr. Banu, tell me where I could come to attend your courses." A French girl and a Romanian debutant through their calls, were communicating similar desires that I assimilated as a call to love formulated towards a university skeptic like myself. But I, in my turn, I thought of the young because I wrote the book devoted to Peter Brook to tell the legend of the great director to a student who was two years old when I barely got to Paris, I saw his first show at t Bouffes

du North, Timon of Athens. The belated reconciliation with pedagogy is not a symptom of nostalgia related to the "youth" of yore, mine and the students' ever since. No, it is the result of a discovery and a belated fulfillment: being a teacher is to register in time. And today, in the era of accelerating, it is a precious thing. Now I cherish myself with the counsel of Seneca, whose relevance seduces me: "When you are older one should not give up pleasures, but change them." So how to integrate the time already lived and its consequences in the time which remains? So how to leave yourself without ceasing to live? You can reconcile with the past as I did recently, but without trying to preserve it and continue to

practicing it. How to die in order to continue to exist free of complexes and regrets. With lucidity and acceptance. I had prepared a speech about what I consider to be the triple recognizable identity of Romania in Caragiale, Brancusi and Cioran. An identity of recognition in Caragiale, an identity of assumption in Brancusi and, finally, a breakthrough in Cioran. I said to myself, however, that I had written an essay which does not belong here, and I preferred, last minute, to propose this autobiographical reflection about the relationship between the theater and the university from someone who has tried to associate them and now, heartfelt thanks you for the granted title.

George Banu

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

UNIVERSITY OF CRAIOVA